

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/153/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422203142
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422203142.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom, pred sudcom JUDr. Milanom Antalom, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. L., U.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov - matky: B.. B. G., U.. XX.XX.XXXX, F. R. E. L. XXX, XXX XX Ž. U. T., právne zastúpená: JUDr. Lucia Sklenárová, advokátka so sídlom SNP 94, 965 01 Žiar nad Hronom, otca: G. L., U.. XX.XX.XXXX, F. R. E. L., XXX XX E. L., toho času bytom na neznámom mieste, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletého G. L., U.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec je p o v i n n ý platiť na výživu maloletého G. L. sumu 170,- Eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa, počnúc od 07.11.2022.

III. Zameškané výživné za obdobie od 07.11.2022 do 15.12.2022 vo výške 170,- Eur je otec p o v i n n ý uhradiť k rukám matky dieťaťa v lehote 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Vo zvyšnej časti súd návrh matky z a m i e t a .

V. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým dieťaťom každý párný víkend v mesiaci v čase od 09:00 hod. od soboty do nedele do 17:00 hod. tak, že dieťa si prevezme pred bytom matky a v stanovenom čase v nedeľu ho pred bytom matky odovzdá.

VI. Matka je p o v i n n á maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a styk mu umožniť.

VII. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 07.11.2022 bol Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“) prostredníctvom právneho zástupcu matky doručený návrh na úpravu práv a povinností rodičov k mal. G. L.K., U.. XX.XX.XXXX, ktorým matka žiadala, aby súd mal. G. zveril do osobnej starostlivosti matky; otcovi maloletého uložil povinnosť prispievať na mal. G. sumou 350,-Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, a to počnúc od podania návrhu; otcovi upravil styk s mal. G. každý párný víkend v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod. kedy si mal. dieťa prevezme pred bytom matky a v stanovenom čase ho pred bytom matky vráti.

2. Svoj návrh matka odôvodnila tým, že mal. G. sa narodil zo vzťahu s jeho otcom G. L.. S otcom mal. matka nežije v spoločnej domácnosti asi 5 rokov. Doposiaľ nemali upravené práva a povinnosti k maloletému. Mal. G. býva v spoločnej domácnosti s matkou a s otcom sa nepravidelne stretáva. Otec na výživu maloletého neprispieva. Matka ďalej uviedla, že styk otca s mal. je veľmi sporadický a nepravidelný, možno len 1x za mesiac, hoci mal. má otca rád a aj sa na neho pýta. Matka má za to, že vzťah otca s maloletým je dobrý a styk by mal byť pravidelnejší. Mal. G. navštevuje 1. ročník Základnej školy v Ž. U. T., 2. Základnú školu. Rád športuje, venuje sa futbalu druhý rok za W. D., chodí na krúžok korčuľovanie v rámci školy. Zdravotný stav má dobrý, až na bežné choroby. Náklady na mal. si matka vyčísliila na sumu cca 386,-Eur mesačne nasledovne: školský poplatok za ZRPŠ, triedny fond 50,-Eur (ročne); ostatné výdavky do školy (perá, zošity, pracovné zošity, obaly, prezuvky, školská taška, vrecúška, telesná a podobne) 15,-Eur; družina 10,-Eur; strava v škole 25,-Eur; bežná zdravotná starostlivosť 10,-Eur; oblečenia a obuv 50,-Eur; cestovné do školy - PHM cca 14km denne x 20 dní x 1,9x8l) 45,-Eur; mobil 10,-Eur; voľnočasové aktivity a hračky 20,-Eur; futbal 35,-Eur pre W. D.; futbal- ostatné výdavky cca 80,-Eur (kopačky a dresy letné, zimné, bundy, štučné, chrániče, rukavice, termoprádlo, zimná bunda + vozenie na zápasy min. 2 x mesačne); krúžok korčuľovania - ten sa platí z poukazov + nákup korčúľ - 60,-Eur; sporenie 50,-Eur; poisťka 40,-Eur mesačne. Zároveň má mal. mimoriadne náklady napr. zariadenie detskej izby, notebook, pracovný stôl, stolička, bicykel a podobne. Pokiaľ sa týka pomerov na strane matky, tá uviedla, že súkromne podniká v oblasti realít, finančníctva a gastronómie. Vlastní alebo je spoluvlastníčkou viacerých s.r.o.-čiek. Je zamestnaná v 1 z nich B. A., E..A..O., kde má čiastočný pracovný pomer a príjem z neho je cca 370,-Eur mesačne. Okrem toho z podnikania má príjem v celkovej výške cca 1600,-Eur mesačne v priemere. Poberá prídavky na mal. G. 30,-Eur a uplatňuje si daňový bonus cca 25,-Eur mesačne. Matka žije sama v rodinnom dome v E. L., ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Okrem syna má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči dcére B. N. V., U.. XX.XX.XXXX, ktorá je síce plnoletá ale študuje na vysokej škole Ekonomickej v Žiline v 2. ročníku. Domov chodí len každý druhý víkend. Má ešte syna K. N. V., U.. XX.XX.XXXX, ktorý je už ale plnoletý a je osamostatnený. Svoje náklady si matka vyčísliila na sumu cca 725,- Eur mesačne nasledovne: náklady na bývanie: SIPO (elektrika, plyn, voda) 300,-Eur; odvoz odpadu cca 94,-Eur na osobu za rok, internet 12,-Eur; skylink 14,-Eur; strava do domácnosti 300,-Eur; hygienické potreby do domácnosti cca 50,-Eur; PHM na súkromné účely, výlety a podobne 50,-Eur. Okrem toho má ďalšie výdavky pravidelne spojené s bývaním, a to platba hypotéky 497,-Eur, spotrebný úver na platbu dokončenia domu 300,-Eur mesačne, poistenie k hypotéke cca 32,-Eur. Matka k pomerom otca uviedla, že má pracovať ako SZČO, jeho príjem by mal byť vo výške cca 1500,-Eur mesačne. Pracuje pre C. D., B.: XX XXX XXX, T. U. T., cca 2 roky. Pred tým pracoval ako kuriér kde mal cca príjem 1000,-Eur. Inú vyživovaciu povinnosť nemá, t. č. má bývať v D. v prenajatom byte so svojim kamarátom.

K návrhu matka pripojila plnomocenstvo na zastupovanie v konaní zo dňa 25.10.2022; rodný list mal. G.; potvrdzujúce výpisy z účtu Č. banky; rozhodnutie ZŠ Ž. U. T. o prijatí mal. do školy; výplatné pásky navrhovateľky.

3. Súd uznesením č. k. 25P/153/2022-26 zo dňa 14.11.2022 ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len „kolízny opatrovník“).

4. Výzvou zo dňa 14.11.2022 bol otec vyzvaný na vyjadrenie k návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu a k svojim majetkovým pomerom. Do termínu pojednávania dňa 15.12.2022 sa otec k predmetnej výzve nevyjadril.

5. Dňa 14.11.2022 boli súdu doručené správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, Úsek sprostredkovania práce. Zo správ vyplýva, že otec nie je a ani nebol vedený v evidencií uchádzačov o zamestnanie. Nepoberal a nepoberá žiadne sociálne dávky, nebol a nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi, nepoberal a nepoberá náhradné výživné.

6. Dňa 24.11.2022 bola súdu doručená správa Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom, z ktorej vyplýva, že otec bol zamestnaný v spoločnosti B. A. E. A..O. od 20.02.2017 do 30.04.2017. Od 01.05.2017 nie je registrovaný v informačnom systéme Sociálnej poisťovne u žiadneho zamestnávateľa.

7. Dňa 28.11.2022 bola súdu doručená správa C. D., ktorý mal byť zamestnávateľom otca. Zo správy vyplýva, že C. D. nemá vedených žiadnych zamestnancov a ani žiadne iné osoby pre neho nevykonávajú žiadnu pracovnú činnosť.

8. Na žiadosť súdu bola dňa 13.12.2022 súdu doručená správa zo sociálneho šetrenia kolízneho opatrovníka. Kolízny opatrovník sa pokúšal zistiť sociálne, bytové a majetkové pomery matky a otca. Bolo zistené, že matka žije spoločne s mal. G. v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve matky. Domácnosť je kompletne zariadená, udržiavaná v poriadku a čistote. Mal. G. má v domácnosti zabezpečený dostatočný priestor na oddych, hru ako aj prípravu do školy. Mesačné náklady na bývanie matka vyčíslila vo výške 270,-Eur. Matka má ešte plnoletú dcéru B. N. V., ktorá študuje v Ž. a za matkou zvykne chodiť cez víkendy a plnoletého syna K. N. V., ktorý je osamostatnený a žije s priateľkou. Matka je súkromná podnikateľka, prevádzkuje pizzériu a pohostinstvo v obci E. L.. Taktiež má realitnú kanceláriu. Jej mesačný príjem vyčíslila na cca 2000 Eur. Je poberateľkou prídavku na mal. dieťa vo výške 30,-Eur. Mal. G. je žiakom 1. ročníka II. Základnej školy v Ž. U. T.. Do a zo školy ho zaváža matka. V škole sa mu darí, podľa vyjadrenia matky je veľmi šikovný. Navštevuje školský krúžok korčuľovania a hráva futbal za Futbalový klub D.. Ošetrojúcou lekárkou mal. G. je G.. A.. Matka nás informovala, že so synom absolvovala vyšetrenie u očnému lekárovi, z dôvodu zhoršeného zraku. Ešte musí absolvovať ďalšie vyšetrenie, pre zistenie potreby nosenia okuliarov. Náklady vynakladané na zabezpečovanie potrieb mal. dieťaťa matky podrobne vyčíslila v návrhu. Matka uviedla, že s otcom mal. dieťaťa nežijú dlhodobo. Kontakt so synom otec pravidelne neudržiava. Naposledy prebehol kontakt medzi otcom a synom dňa 19.09.2022. Vyživovaciu povinnosť si neplní. Počas sociálneho šetrenia bol vedený rozhovor s mal. G.. Rozhovor bol realizovaný spočiatku za prítomnosti matky, neskôr bez prítomnosti matky. Mal. G. bol primerane jeho veku vysvetlený dôvod rozhovoru. Rozhovor bol vedený na témy školy, záujmov a podobne, čím sa mal. G. uvoľnil a spontánne rozprával. Z jeho vyjadrení bolo zrejmé, že má veľmi blízky vzťah a silnú citovú väzbu k matke, avšak má zachovanú väzbu aj k otcovi. Vyjadril sa, že by sa chcel s otcom stretávať, nechcel by však u neho prespávať. Ako možnosť, ktorá by mohla prísť postupne, prespávanie u otca nevyhlásil. Vzhľadom k tomu, že otec mal. dieťaťa žije v D., bol dožiadaný miestne príslušný úrad na prešetrenie jeho pomerov. Sociálnym šetrením bolo zistené, že rodičia dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti. Starostlivosť mal. G. zabezpečuje výhradne matka. Otec sa o syna zaujíma a stretáva sa s ním sporadicky, dobrovoľne si vyživovaciu povinnosť neplní. Na základe zistených skutočností kolízny opatrovník navrhol, aby voči mal. G. boli upravené rodičovské práva a povinnosti tak, aby bol zverený do starostlivosti matky a aby bola otcovi určená vyživovacia povinnosť zohľadňujúca aktuálne potreby mal. dieťaťa ako aj možnosti a schopnosti otca. Kolízny opatrovník má za to, že je v záujme mal. G., aby bol s prihliadnutím na jeho názor upravený jeho styk s otcom.

9. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza vo svojej správe zo dňa 13.12.2022 uviedol, že vykonal prešetrenie pomerov na adrese A. XX, D.. Zo správy bolo zistené, že otec nereagoval na opakované telefonické kontaktovanie zo strany úradu, a to ani na dodatočne poskytnuté telefónne číslo zo strany matky. Z terénnej sociálnej práce bolo zistené, že na vyššie uvedenej adrese sa nenachádza schránka s menom otca. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa úradu nepodarilo prešetriť pomery na strane otca.

10. Na pojednávanie dňa 15.12.2022 sa dostavila matka, právny zástupca matky, otec a kolízny opatrovník. Súd otcovi doručil na pojednávaní návrh s prílohami ako aj predvolanie na pojednávanie. Otec uviedol, že o pojednávaní sa dozvedel včera večer od bývalej priateľky. Súhlasil, aby sa pojednávanie konalo, i keď nemal zachovanú päť dňovú lehotu na prípravu pojednávania.

Právny zástupca matky na pojednávaní zotrval na podanom návrhu. Poukázal na to, že maloletý žije s matkou v rodinnom dome, ktorý patrí do jej výlučného vlastníctva a z tohto dôvodu navrhol zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti s tým, že zastupovanie a správa majetku by patrila matke. Chce, aby dieťa malo zachovaný vzťah aj k otcovi a navrhol upraviť styk každý páry víkend v mesiaci od soboty od 9:00 hod. do nedele do 17:00 hod., kedy by si otec prevzal dieťa pred bytom matky a v stanovenom čase ho aj vrátil. Pokiaľ sa týka výživného, výživné matka navrhuje vo výške 350,-Eur, ktoré odôvodňuje skutočnými nákladmi na mal. dieťa tak, ako ich vyčíslila. Predmetnú sumu výživného právny zástupca matky odôvodňuje výdavkami na mal. dieťa. Poukázal na živnosť otca v oblasti stavebníctva, pri ktorej mal deklarovať príjem 1500,-Eur.

Matka na pojednávaní uviedla, že má vysokoškolské vzdelanie ekonomické. V súčasnosti pracujem ako SZČO v oblasti realít a má v podnájme rozvoz pizzérie a malý bar v E. L.. Jej čistý mesačný príjem

je cca 1.600 Eur. Okrem maloletého má ešte dve deti, a to plnoletého syna a dcéru, ktorá je plnoletá, ale je školopovinná. Otec na nich neplatí výživné. Návrh si deti podali do F., avšak tento návrh bol bezúspešný. Matka ďalej poukázala na výdavky súvisiace s mal. G.. Podľa vyjadrenia matky by mal otec bývať v bytovom dome v D.. Stretnutia otca so synom prebiehajú v poriadku, maloletý si vyžaduje jeho prítomnosť.

Otec na pojednávaní uviedol, že má základné vzdelanie. V súčasnosti je nezamestnaný, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, má otvorenú živnosť, ktorú mu mala otvoriť matka. Na túto živnosť nepodniká. V súčasnosti ho živý partnerka, ktorá pracuje ako manažérka v nemenovanom hoteli. Jej príjem nevedel uviesť. Má bývať u kamaráta v bytovom dome v D., ktorý ho aj šatí. Nemá tam uvedené žiadnu menovku a ani jeho kamarát. Otec prejavil súhlas, aby súd mal zveriť matke a aby matka maloletého zastupovala a spravovala jeho majetok v bežných veciach. Súhlasil s navrhovanou úpravou styku od soboty od 09:00 hod. do nedele do 17:00 hod. Dieťa si prevezme pred bytom matky a dieťa pred bytom matky odovzdá. Otec by bol ochotný platiť výživné vo výške 120-130,-Eur mesačne. Na výživu od podania návrhu neposlal žiadne peniaze. Otec ďalej uviedol, že v roku 2018 robil kuriéra v R. R. a odvtedy nepracuje. Ako kuriér dosahoval príjem 1000,-Eur mesačne. Má vykonávať prácu pomocného robotníka cez tretie osoby, avšak príjem nevedel uviesť.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že sa pomery na strane otca nepodarilo prešetriť. Sociálnym zisťovaním bolo preukázané, že starostlivosť mal. G. zabezpečuje výhradne matka. Otec sa o syna zaujíma, stretáva sa s ním dosť sporadicky. Vyživovaciu povinnosť voči synovi si dobrovoľne neplní. Počas sociálneho šetrenia bol realizovaný rozhovor s mal. G., ktorý sa vyjadril, že má záujem stretávať sa s otcom. Kolízny opatrovník navrhol upraviť rodičovské práva voči maloletému, aby bol zverený do starostlivosti matky a aby bol upravený styk. Kolízny opatrovník má za to, že vyživovacia povinnosť by mala byť určená minimálne vo výške 150,-Eur mesačne.

Právny zástupca matky v závere navrhol uložiť otcovi povinnosť uhradiť zameškané výživné za jeden mesiac do 30 odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia.

Otec v závere poukázal na svoj zdravotný stav, t. j. má šesť operácií kolena. Nesúhlasil s navrhovaným výživným matky.

Súd sa dodatočne oboznámil z informatívnym výpisom zo živnostenského registra otca maloletého, ktorý pod obchodným menom G. L., IČO: 48 233 072, podniká v predmete podnikania od 29.06.2015 v oblasti sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb, administratívne služby a od 24.02.2020 v oblasti dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov.

11. Súd vykonaným dokazovaním, oboznámením sa s vyjadreniami, výsluchom účastníkov konania, predloženými listinnými dôkazmi založenými v spisovom materiáli, zistil nasledovný skutkový stav veci:

Dňa 07.11.2022 bol súdu prostredníctvom právneho zástupcu matky doručený návrh na úpravu práv a povinností rodičov k mal. G. L., U.. XX.XX.XXXX, ktorým matka žiadala, aby súd mal. G. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že matka maloletého bude mal. zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach; otcovi maloletého uložil povinnosť prispievať na mal. G. sumou 350,-Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a to počnúc od podania návrhu; otcovi upravil styk s mal. G. každý párný víkend v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod. kedy si mal. dieťa prevezme pred bytom matky a v stanovenom čase ho pred bytom matky vráti.

V konaní bolo zistené, že doposiaľ rodičia mal. G. nemali upravené práva a povinnosti k maloletému. Mal. G. býva v spoločnej domácnosti s matkou a s otcom sa nepravidelne stretáva. Otec na výživu maloletého neprispieva. Mal. G. navštevuje 1. ročníka B.. Q. Š. v Ž. U. T.. Náklady na mal. si matka vyčíslila na sumu cca 386,-Eur mesačne, ktorých rozpis bol uvedený v návrhu. Mal. nemá žiadne zvýšené náklady s výnimkou vykonávania športu, futbalu a mimoriadne výdavky (zariadenie detskej izby, notebook, pracovný stôl, stolička, bicykel a podobne). Mal. nemá žiadne zdravotné problémy. Matka si svoje náklady vyčíslila na sumu cca 725,-Eur mesačne. Matka vykonáva podnikateľskú činnosť v oblasti realít, finančnictva a gastronómie. Vlastní alebo je spoluvlastníčkou viacerých s.r.o.-čiek. Je zamestnaná v 1 z nich B. A., E..A..O., kde má čiastočný pracovný pomer a príjem z neho je cca 370,-Eur mesačne. Okrem toho z podnikania má príjem v celkovej výške cca 1600,-Eur mesačne v priemere.

Poberá prídavky na mal. G. 30,-Eur a uplatňujem si daňový bonus cca 25,-Eur mesačne. Matka žije sama v rodinnom dome v E. L., ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Okrem syna má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči dcére B. N. V., U.. XX.XX.XXXX, ktorá je síce plnoletá ale študuje na vysokej škole Y. H. Ž. H. X. A..

Kolízny opatrovník tak, ako vyplýva aj zo správy zo sociálneho šetrenia, tak aj vo svojich vyjadreniach navrhoval, aby voči mal. G. boli upravené rodičovské práva a povinnosti tak, aby bol zverený do starostlivosti matky a aby bola otcovi určená vyživovacia povinnosť zohľadňujúca aktuálne potreby mal. dieťaťa ako aj možnosti a schopnosti otca, a to minimálne vo výške 150,-Eur mesačne. Zároveň žiadal, aby súd upravil styk maloletého s otcom.

V rámci pomerov na strane otca bolo zistené, že otec je dlhodobo nezamestnaný a nie je vedený ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny a nepoberá žiadne dávky. Z podania Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom, zo dňa 23.11.2022 bolo zistené, že otec bol evidovaný v informačnom systéme ako zamestnanec v spoločnosti B. A. E. A..O.. od 20.02.2017 do 30.04.2017. Od 01.05.2017 nie je registrovaný v informačnom systéme Sociálnej poisťovne u žiadneho zamestnávateľa. Otec má mať otvorenú živnosť. Otec pracoval v roku 2018 ako kuriér v R. R., pričom dosahoval príjem 1000,-Eur mesačne. V súčasnosti má vykonávať prácu pomocného robotníka cez tretie osoby, avšak príjem súdu neuviedol. Súdu zároveň neuviedol, kde presne býva, resp. kde sa zdržuje, a preto z uvedeného dôvodu nebolo možné vykonať prešetrenie pomerov v jeho domácnosti. Otec si nevyčísľil žiadne osobné výdavky. Otcovi má finančne a aj osobne pomáhať jeho partnerka a kamarát. Bolo zistené, že otec má vytvorenú živnosť pod obchodným menom G. L., IČO: XX XXX XXX, s miestom podnikania XXX XX E. L. XXX, ktorej predmetom je sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb, administratívne služby a dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov. Otec súhlasil, aby súd mal. G. zveril matke a aby matka maloletého zastupovala a spravovala jeho majetok v bežných veciach. Súhlasil s navrhovanou úpravou styku od soboty od 09:00 hod. do nedele do 17:00 hod. Dieťa si prevezme pred bytom matky a dieťa pred bytom matky odovzdá. Otec by bol ochotný platiť výživné vo výške 120-130,-Eur mesačne. Na výživu od podania návrhu neposlal žiadne peniaze.

12. Súd na posúdenie právnej stránky veci vychádzal z nasledovného:

Podľa Čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa § 111 písm. b) c) d) k) zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností, c) výžive maloletého, d) styku s maloletým, k) správe majetku maloletého.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery

v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov z maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa; zastupovanie maloletého dieťaťa; správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 232 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

13. Súd sa v úvode najskôr zaoberal otázkou zverenia mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov, nakoľko od uvedenej skutočnosti sa odvodzujú ďalšie práva a povinnosti jednotlivých rodičov a celková starostlivosť o mal. dieťa.

14. Súd zdôrazňuje, že pre akékoľvek rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je podstatným posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú ale o právne posúdenie veci, pričom záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavami o výkone rodičovských práv a povinností. Súd takto komplexne vyhodnocuje aktuálne pomery dieťaťa rodičov, zohľadňuje vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, výchovné pôsobenie rodičov na dieťa a podobne. Súd nepochybuje o tom, že je prvoradým záujmom každého dieťaťa, aby vyrastalo v bezpečnom a stabilnom výchovnom prostredí v okruhu ľudí, ktorí sú schopní a ochotní mu poskytnúť nielen materiálne zabezpečenie, ale aj lásku a výchovu tak, aby sa mohlo pozitívne vyvíjať po všetkých stránkach.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že mal. G. býva v spoločnej domácnosti s matkou a s otcom sa nepravidelne stretáva. Osobnú starostlivosť o mal. dieťa zabezpečuje dlhodobo výlučne matka, ktorá má naďalej záujem pokračovať v tejto starostlivosti. Matka umožňuje otcovi príležitostne styk s mal. G..

16. Zo sociálneho šetrenia kolízneho opatrovníka vyplynulo, že matka žije spoločne s mal. G. rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve matky. Domácnosť je kompletne zariadená, udržiavaná v poriadku a čistote. Mal. G. má v domácnosti zabezpečený dostatočný priestor na oddych, hru ako aj prípravu do školy. Z rozhovoru kolízneho opatrovníka s mal. G. vyplýva, že má veľmi blízky vzťah a silnú citovú väzbu k matke, avšak má zachovanú väzbu aj k otcovi. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza je zrejmé, že prešetrenie pomerov v domácnosti otca nebolo možné vykonať. Kolízny opatrovník vzhľadom na úpravu práv a povinností navrhol zveriť mal. G. do osobnej starostlivosti matky. Otec so zverением mal. G. do osobnej starostlivosti matky súhlasil.

17. Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol súd tak, že zveril mal. G. do osobnej starostlivosti matky s poukazom na § 36 ods. 1 Zákona o rodine. V rámci procesu dokazovania neboli zo strany súdu zistené žiadne pochybnosti vo veci starostlivosti o mal. dieťa zo strany matky. Tak ako vyplynulo aj zo sociálneho šetrenia v domácnosti matky, matka disponuje všetkými predpokladmi na zabezpečenie riadne starostlivosti o mal. dieťa a mal. dieťa má v jej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zdravý rast a vývin. Mal. dieťa v bydlisku matky aj aktuálne býva a toto prostredie dôverne pozná. Vzhľadom na vývinové potreby má súd za to, že pre maloletého je aktuálne vhodnejšie výchovné prostredie v domácnosti matky, ktorá aktuálne disponuje lepšími predpokladmi a predovšetkým

stabilnejším výchovným prostredím ako otec, ktorého bytové podmienky nebolo možné prešetriť, nakoľko nedošlo k spolupráci s kolíznym opatrovníkom. Súd však v predmetnej veci nepotreboval zisťovať ďalšie skutočnosti, nakoľko otec súhlasil so zverením mal. G. do osobnej starostlivosti matky.

18. O práve zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok rozhodol súd tak, že toto oprávnenie majú obaja rodičia. Súd tak rozhodol na základe tej skutočnosti, že otec nie je obmedzený a ani pozbavený spôsobilosti na právne úkony a nebráni mu žiadne okolnosti zúčastňovať sa na zastupovaní a správe majetku mal. dieťaťa spolu s matkou.

19. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Povinnosť vyživovať svoje dieťa má každý z rodičov. Vyživovacia povinnosť môže mať niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa a domácnosť, ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti môže byť poskytovanie vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania. Ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti je plnenie výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne je zistiteľná rôznymi dôkazmi. Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosti každého rodiča je potrebné považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Do príjmu rodiča v pracovnom pomere sa zohľadnia aj benefity z pracovného pomeru ako sú diéty, alebo poskytnuté finančné náhrady za auto, resp. mobilný telefón tak, že ich súd započíta ako faktory určujúce životnú úroveň rodiča. Ako je to uvedené v ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby.

20. Matka maloletého G. si svojim návrhom vo veci samej uplatnila ďalej aj právo na určenie vyživovacej povinnosti. Pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi, v danom prípade otcovi, súd vychádzal z kritérií uvedených v § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, t. j. z veku, odôvodnených potrieb maloletého a možností, schopností, majetkových pomerov otca. V konaní bolo preukázané, že otec na výživu maloletého neprispieva. Mal. G. navštevuje 1. A. B. Q. Š. v Ž. U. T.. Náklady na mal. si matka vyčíslila na sumu cca 386,-Eur mesačne. Mal. nemá žiadne zvýšené náklady s výnimkou vykonávania športu, futbalu a mimoriadne výdavky (zariadenie detskej izby, notebook, pracovný stôl, stolička, bicykel a podobne). Mal. G. nemá žiadne zdravotné problémy. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považuje súd mesačné výdavky na maloletého vyčíslené matkou, ktorých rozpis bol uvedený v návrhu, za primerané a dôvodné vzhľadom na vek, zdravotný stav a aktuálne potreby maloletého. Navyše tieto výdavky neboli zo strany otca žiadnym spôsobom spochybnené. Je tiež potrebné uviesť, že nie všetky výdavky na mal. dieťa boli preukázané, avšak platí premisa, že deti rovnakého veku majú v zásade rovnaké potreby, preto ich nie je potrebné osobitne preukazovať. V tomto ohľade súd nemá voči takto vyšpecifikovaným nákladom žiadne námietky, súd ich považuje za obvyklé a primerané. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990), teda všestranný vývoj a rozvoj maloletého dieťaťa. Je na oboch rodičoch, aby sa na nákladoch na svoje maloleté dieťa, ktoré si neodkáže na svoje potreby zarobiť, prispievali podľa pomeru, v akom sa o dieťa starajú, so zohľadnením skutočnosti, že obaja majú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu. Súd ďalej uvádza, že matka svojou výlučnou osobnou starostlivosťou o mal. dieťa môže byť znevýhodnená v iných aspektoch svojho života, vrátane hľadania inej, lepšie platenej práce, zvyšovaniu kvalifikácie, možnosti pracovať nadčas a mimo pravidelnej pracovnej doby, na rozdiel od otca, ktorý so synom trávi veľmi málo času a môže sa venovať zarabaniu prostriedkov na jeho výživu.

21. Matka si svoje náklady vyčíslila na sumu cca 725,-Eur mesačne. Matka vykonáva podnikateľskú činnosť v oblasti realít, finančníctva a gastronómie. Vlastní alebo je spoluvlastníčkou viacerých s.r.o.-čiek. Je zamestnaná v 1 z nich B. A., E..A..O., kde má čiastočný pracovný pomer a príjem z neho je cca 370,-Eur mesačne. Okrem toho z podnikania má príjem v celkovej výške cca 1600,-Eur mesačne v priemere. Poberá prídavky na mal. G. 30,-Eur a uplatňuje si daňový bonus cca 25,-Eur mesačne.

Matka žije sama v rodinnom dome v E. L., ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Okrem syna má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči dcére B. N. V., U.. XX.XX.XXXX, ktorá je síce plnoletá ale študuje na vysokej škole Y. H. Ž. H. X. A.. Súd považuje majetkové pomery matky za nadpriemerné s dostatočným finančným zabezpečením. Matka si vyživovaciu povinnosť plní jednak osobnou starostlivosťou ako aj zabezpečením starostlivosti o domácnosť, poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.

22. V konaní nebolo sporné, že otec na mal. G. neprispieva výživným, pričom všetky náklady na mal. hradí výlučne matka.

23. V rámci pomerov na strane otca bolo zistené, že otec je dlhodobo nezamestnaný a nie je vedený ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny a nepoberá žiadne dávky. Z podania Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom, zo dňa 23.11.2022 bolo zistené, že naposledy bol otec vedený ako zamestnanec v spoločnosti B. A. E.. A..O.. od 20.02.2017 do 30.04.2017. Podľa vyjadrenia otca si nemusí nájsť stabilné zamestnanie, nakoľko mu finančne pomáha jeho partnerka. Na pojednávaní k svojmu zdravotnému stavu uviedol, že má šesť operácií kolená, avšak v konaní nebolo zistené, či z dôvodu zdravotného stavu nie je schopný vykonávať pracovnú činnosť. Otec žiadnym spôsobom nepreukázal pretrvávajúce zdravotné problémy, či už lekárskou správou, resp. iným dokladom o tom, že by bol pracovne neschopný. Taktiež súdu nepreukázal, že si aktívne hľadal zamestnanie, o čom svedčí aj skutočnosť, že dlhodobo nie je vedený ako uchádzač o zamestnanie. Súd dáva do pozornosti, že otec na pojednávaní dňa 15.12.2022 súhlasím, aby sa pojednávanie konalo, i keď nemal zachovanú päť dňovú lehotu na prípravu pojednávania. V zmysle kritérií uvedených v § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine, pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi je súd povinný prihliadnúť na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Nakoľko otec v konaní nepreukázal aktívne hľadanie si zamestnania má súd za to, že sa otec bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, resp. zárobku.

24. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. (A. XX/XXXX). Pre určenie výšky výživného pre maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov (A. XX/XXXX). Súd v tejto súvislosti reaguje na skutočnosť, že otec v roku 2018 pracoval ako kuriér v Banskej Bystrici, pričom dosahoval príjem 1000,-Eur mesačne. Otec má zároveň otvorenú živnosť pod obchodným menom G. L., v ktorej podľa jeho slov nepodniká, avšak pracuje ako pomocný robotník cez tretiu osobu.

Súd ďalej poukazuje na závery aplikačnej praxe, kedy pri určení výživného je rozhodujúci príjem rodiča, ktorý rodič reálne mohol dosiahnuť a nie príjem, ktorý rodič fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity; a to aj v prípade, že povinný berie na seba neprímerané majetkové rizika zahrňujúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Ak sa príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadať na celkové majetkové pomery povinného rodiča a takzvanú potencialitu príjmov, t. j. na jeho zjavne nevyužitú schopnosť. (7CoP/237/2014).

25. K možnostiam, schopnostiam a príjmovým pomerom otca maloletého súd ďalej uvádza nasledovné. Otec nepreukázal v celom konaní svoj príjem, napriek tomu, že ho súd na pojednávaní dňa 15.12.2022 vyzval, pričom otec maloletého je SZČO. O výške svojho príjmu z podnikania nepredložil žiaden relevantný dôkaz a ani výšku tohto príjmu neuviedol. Povinný rodič, ktorý má príjem z inej než závislej činnosti je povinný preukázať pred súdom príjmy z tejto inej než závislej činnosti, predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie (§ 63, ods. 1 ZoR). Ak si rodič nesplní ktorúkoľvek z týchto povinností dochádza k stavu, že súd si nemôže urobiť správny a úplný záver o pomeroch povinnej osoby. Nastupuje preto zákonná domnienka výšky príjmu ako prostriedok objektivizácie príjmov povinného, ktorý je stanovený ako 20-násobok sumy životného minima. Takto

určenú sumu už súd nemôže nijakým spôsobom meniť na základe iných skutočností, pričom fikcia príjmu nastupuje obligatórne a súd už nie je oprávnený uvažovať o jej použití. Uvedená edičná povinnosť nie je viazaná na výzvu súdu a súd ani nie je povinný upozorňovať povinného na hmotnoprávne následky nesplnenia si uvedených povinností. Keďže v preskúmvanej veci otec nepredložil žiadne doklady preukazujúce výšku jeho príjmu, pričom sám uviedol, že pracuje ako pomocný robotník a má otvorenú živnosť v predmete podnikania sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb, administratívne služby a dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov, nesplnil si svoju edičnú povinnosť. Na vec z hľadiska určenia výšky priemerného mesačného príjmu otca je preto potrebné aplikovať ust. § 63 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine a v jeho zmysle príjem otca predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima, čo predstavuje ku dňu vyhlásenia rozsudku sumu 4688,4,-Eur (výška životného minima od júla 2022 predstavuje 234,42,-Eur ak sa jedná o jednu plnoletú osobu). Súd však pri určení vyživovacej povinnosti prihliadol aj na údaje zo Štatistického úradu Slovenskej republiky, v zmysle ktorých bol priemerný mesačný zárobok v oblasti stavebníctva za 3 štvrtrok tohto roku na úrovni 927,-Eur. Súd v tejto súvislosti poukazuje na predmet podnikania otca, a to dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov, ktorého oprávnenie vo výpise Živnostenského registra vzniklo dňa 24.02.2020. Navyše podľa vyjadrenia otca má vykonávať práce pomocného robotníka, čo v konečnom dôsledku môže predstavovať výkon uvedeného živnostenského oprávnenia. Vyššie uvedené suma priemerného zárobku v hospodárstve Slovenskej republiky v predmetnom odvetví tak predstavu možný, potencionálny príjem otca, ktorý tak môže pri predmete svojho podnikania dosahovať.

26. Súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k presvedčeniu, že nastali odôvodnené predpoklady na určenie zákonnej vyživovacej povinnosti na sumu 170,-Eur mesačne, ktorú bude otec povinný platiť na maloletého G. vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa, počnúc od 07.11.2022. Súd tak na jednej strane vychádzal z aktuálnych potrieb mal. dieťaťa, a na strane druhej zo schopností, možností a majetkových pomerov otca. V tejto súvislosti súd poukazuje na vyššie uvedený potencionálny príjem otca a tiež na pasívne správanie otca, z ktorého vyplýva, že otec nemá záujem o získanie stabilnejšieho zamestnania s možnosťou lepšieho zárobku, nakoľko je dlhodobo nezamestnaný, nie je vedený ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny a v konaní nepreukázal, že by si aktívne hľadal zamestnanie. Súd v súvislosti s vyživovacou povinnosťou vo výške 170,-Eur (5,66,-Eur denne) zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb mal. G., pretože je vo veku intenzívneho fyzického rastu a duševného dospievania, a preto sú rozhodne jeho odôvodnené potreby vyššie ako už stabilizované potreby jeho rodičov. Súd je toho presvedčený, že otec je schopný uspokojovať svoje vlastné potreby v rozsahu minimálne bežného životného štandardu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojmu synovi formou výživného, čo je v súlade s požiadavkou, že dieťa, ktorého rodičia nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Súd tiež poukazuje na postoj otca, ktorý deklaruje, že nemusí pracovať, nakoľko ho živí partnerka, čím preukazuje svoju zvýšenú životnú úroveň prezentovanú navonok. Súd v závere poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, v zmysle ktorého je rodič povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

27. Vzhľadom na vyššie zistený skutkový stav má súd za to, že je v najlepšom záujme mal. dieťa, aby súd povinnému rodičovi, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti, určil jeho zákonnú vyživovaciu povinnosť, ktorá sa doposiaľ neplnila. Súd tak dospel k záveru, že návrh matky na určenie výživného je dôvodný. K výške navrhovaného výživného súd uvádza, že je nesporné, že úmerne s vekom dieťaťa sa matke zvyšujú výdavky spojené s výchovou, výživou, ošatením, obutím, krytím školských, športových, kultúrnych potrieb dieťaťa. Súd preto určil vyživovaciu povinnosť na maloletého G. na sumu 170,-Eur, ktorú súd považoval za primeranú veku, odôvodneným potrebám, záujmom dieťaťa, ako aj možnostiam, schopnostiam otca. Súd má za to, že výška takto určeného výživného nebude pre otca znamenať neprimerané finančné riziko a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že otec maloletého nemá viac vyživovacích povinností. Súd je toho názoru, že určená výška výživného bude v súlade s odôvodnenými potrebami maloletého. Súd má za to, že vyššie výživné navrhované matkou vo výške 350,-Eur mesačne by vzhľadom na súčasné majetkové pomery otca a životnú úroveň bolo neprimerané. Súd tiež prihliadol na nadpriemerné majetkové pomery na strane matky v porovnaní s otcom, a preto takto navrhované výživné považuje súd za neprimerané vo vzťahu obidvoch rodičov. Na základe uvedeného preto súd návrh matky vo zvyšnej časti určenia výživného zamietol.

28. O zameškanom výživnom za obdobie od 07.11.2022 do 15.12.2022 vo výške 170,- Eur rozhodol súd tak, že otcovi uložil povinnosť zameškané výživné uhradiť k rukám matky dieťaťa v primeranej 90-dňovej lehote od právoplatnosti rozsudku.

29. Pri zverení mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti matky sa súd ďalej zaoberal otázkou úpravy styku otca s mal. dieťaťom.

30. Právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. Do doby, než je dieťa právoplatne zverené do osobnej starostlivosti len jednému rodičovi, je právo styku konzumované právom mať dieťa u seba a zabezpečovať jeho výchovu aj prostredníctvom osobnej starostlivosti oň. Právo styku vychádza z Ústavy Slovenskej republiky, keď v zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy SR „starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona“. Právo styku vyplýva tiež z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa.

Je potrebné tiež uviesť, že zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov sa nemení výkon ich rodičovský práv a povinností, nakoľko priestor na realizáciu týchto rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom.

Kontakt rodičov s ich maloletým dieťaťom je významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, ktorý sa zákonodarca rozhodol riešiť právnou úpravou styku rodičov s ich maloletým dieťaťom; avšak v danom prípade je to len za predpokladu, že rodič svojou osobnosťou, prirodzenou autoritou je schopný pomáhať maloletému a nezastupiteľným spôsobom sa podieľať na jeho postupne sa vyvíjajúcej životnej orientácii.

31. Na základe vyššie uvedených skutočností súd upravil styk otca s maloletým G. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý páry víkend v mesiaci v čase od 09:00 hod. od soboty do nedele do 17:00 hod., pričom si dieťa prevezme pred bytom matky a v stanovenom čase v nedeľu ho pred bytom matky odovzdá. Súd tak upravil styk otca s maloletým dieťaťom v súlade s ich návrhom. Súd tak reagoval na najlepší záujem maloletého zachovať kontakt z obidvoma rodičmi, a to aj s prihliadnutím na prejavovaný záujem mal. G. stretávať sa s otcom.

Vo veciach starostlivosti o maloletých je súd povinný prihliadať predovšetkým na záujem maloletého. Súd pri posúdení najlepšieho záujmu maloletého vychádzal aj z vyjadrenia maloletého, ktorý bol vypočutý v rámci sociálneho šetrenia kolízneho opatrovníka. Jeho názor bol posudzovaný v súlade s § 43 ods. Zákona o rodine, § 38 CMP a čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa. Cieľom tejto právnej úpravy je právo maloletého dieťaťa vyjadriť slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú, a to jednak v rodine, jednak v súdnom konaní. Právo dieťaťa vyjadriť samostatne svoj názor patrí maloletému dieťaťu v rozsahu jeho schopností a rozumovej vyspelosti s ohľadom na jeho vek. Je logické, že nie je nemenné, ale vyvíja sa. Čím je dieťa staršie, tým väčšia váha a pozornosť má byť venovaná jeho názoru. Dieťa sa nemá chápať len ako objekt výchovy, ale ako aktívny účastník výchovného procesu. Toto stanovisko je zdôraznené aj tým, že mu zákon nepriznáva len práva, ale ukladá aj povinnosti. S týmto právom dieťaťa korešponduje povinnosť rodičov venovať názoru dieťaťa náležitú pozornosť, zodpovedajúcu jeho veku a rozumovej vyspelosti. Takáto pozornosť však musí nájsť aj svoje vyjadrenie v praxi, to znamená, že rodič nie je povinný len si vypočuť názor dieťaťa, ale ho aj rešpektovať do takej miery, do akej je dieťa schopné posúdiť, či je mu vlastné rozhodnutie na prospech, alebo nie.

32. Súd zároveň uložil matke povinnosť, aby maloletého na styk s otcom riadne pripravila a styk mu umožnila.

33. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko súd nezistil dôvody priznania trov konania a ani žiadny s účastníkovi nežiadal trovy konania priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP, a to odňatím maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.